

**KISA VADELİ İHRACAT
KREDİ SİGORTASI**

İÇİNDEKİLER

TÜRK EXIMBANK İHRACAT KREDİ SİGORTASI UYGULAMALARI	4
KISA VADELİ İHRACAT KREDİ SİGORTASI PROGRAMI BELGE AKIŞI	7
SIKÇA SORULAN SORULAR.....	9
Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası'nın Amacı Nedir?	9
İhracat Kredi Sigortası'nın Kapsamı Nedir?	9
İhracat Kredi Sigortası Programından Faydalanmak Amacıyla Nasıl Müracaat Edilir?.....	10
Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası'nın İhracatçıya Maliyeti Nedir?	10
Azami Tazminat Ödeme Sınırı Nedir?.....	11
Kapsama Alınan Riskler Nelerdir?	11
İhracatlarının Bir Kısmını veya Tamamını Aracı İhracatçı Üzerinden Yapan Firmalar Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı'ndan Nasıl Yararlanabilir?	12
Yapılan Sevkiyatlar Türk Eximbank'a Ne Zaman Beyan Edilmelidir?	12
Poliçe Dönemi İçinde Yapılan Her Sevkiyat Sigorta Kapsamına Girer mi?	12
Prim Tahakkuku Ne Zaman Yapılır?.....	13
Sigorta Sözleşmesi Hangi Koşullarda Sona Erer?	13
Alıcı Limiti Nedir?	13
Alıcı Limiti Başvurusu Ne Zaman, Nasıl Yapılmalıdır?.....	13
Alıcı Firma Enformasyonu Nasıl Yapılır?.....	14
Alıcı Limiti Tutarı Nasıl Belirlenir?	14
İhracatçı Vadesinde Tahsil Edemediği İhracat Alacağı Olduğunda Ne Yapılmalıdır?	15
Zarar Ortaya Çıktığında Türk Eximbank Ne Kadarını Tazmin Eder?.....	15
Tazminat Ödemesi Nasıl Gerçekleşir?	15
Zarar Tutarı Nasıl Hesaplanır?	15
Tazminat Ödemesi Hangi Para Birimi Cinsinden Yapılır?	15
Sevkedilen Mallar Alıcı Tarafından Teslim Alınmadığında Ne Yapılmalıdır?	16
İhracatçı Hak Kaybına Uğramamak İçin Sevkiyattan Önce Hangi Önlemleri Alabilir?.....	16
Alıcı ile Ortaya Çıkan İhtilaflarda İhracatçının Zararı Tazmin Edilebilir mi?	16
Tazminat Ödemesinden Önce Yapılan Hukuki Masrafları Kim Üstlenir?	17
İhracatçının Vadesinde Tahsil Edemediği İhracat Alacağı Olmasına Rağmen Aynı Alıcıya Sevkiyat Yapmaya Devam Etmesi Halinde Bu Sevkiyatlar Sigorta Kapsamına Girer mi?	17
Vade Tarihinin Uzatılması veya Borçla İlgili Yeni Bir Düzenlemenin Kabul Edilmesi Durumunda Ne Yapılmalıdır?	17
Zararın Tazmin Edilmesinden Sonra Tahsil Edilen Tutarlar Nasıl Paylaştırılır?	17
Sigorta Sözleşmesi İhracatçının Finansman Teminini Nasıl Kolaylaştırır?.....	18
Türk Eximbank'ın Uygulamakta Olduğu Kredi ve Sigorta Programları Arasında Bir Bağlantı Var mıdır?	18

TÜRK EXIMBANK İHRACAT KREDİ SİGORTASI UYGULAMALARI

Türk Eximbank, Türkiye’de ihracatın kurumsallaşmış tek asli destek unsuru olarak ihracatın desteklenmesine yönelik politikalarda özel bir öneme sahiptir. Türk Eximbank, bu amaca yönelik olarak ihracatçıları kısa, orta ve uzun vadeli nakdi ve gayri nakdi kredi, sigorta ve garanti programları ile desteklemektedir.

Türk Eximbank’ın başlıca faaliyet konularından biri olan ihracat kredi sigortası işlemleri ile ihracatçıların, ihracat bedeli alacakları ticari ve politik risklere karşı belirli limitler dahilinde güvence altına alınmakta ve ayrıca poliçelerin teminat olarak gösterilmesi ile finans kuruluşlarından finansman temin edilmesi kolaylaşmaktadır. Ayrıca, Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı çerçevesinde ihracat bedeli alacaklarını teminat altına aldırarak ihracatçı firmalara Türk Eximbank kaynaklı kredi kullandırmalarında faiz indirimi avantajı sağlanmaktadır.

Türk Eximbank ihracat kredi sigortası sisteminin lokomotifini Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı oluşturmaktadır. Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı’nın amacı; ihracatçıların,

- Daha uzun vadeli ve daha riskli ödeme şekilleri ile (vesaik mukabili, mal mukabili (Açık Hesap gibi) ihracat yapılmasına olanak sağlamak,
- Gelişen yeni piyasalara güvenle açılmalarını temin etmek ve
- Mevcut pazarlardaki paylarının arttırılması ve kalıcılıklarının sağlanmasına olanak sağlamaktır.

Anılan program ile ihracatçı firmaların genel poliçeleri yürürlükte kaldığı süre içinde yapacakları azami 360 gün vadeli tüm ihracat bedeli alacakları sevk sonrası dönemde ortaya çıkabilecek ticari ve politik risklere karşı tek bir poliçe (whole-turnover policy) kapsamında sigorta teminatı altına alınmaktadır. Bu suretle sigortalıların hem düşük hem de yüksek riskli alıcı ve ülkelere yaptığı ihracat işlemlerinin aynı poliçe kapsamında değerlendirilmesi ile uygun risk dağılımı sağlanarak dünya uygulaması ölçeğinde fiyatlandırma yapılabilmektedir.

Ticari Riskler

- İflas, tasfiye, konkordato, ilgili mahkeme kararı veya benzeri gerekçeler kaynaklı alıcının ödeyememe hali,
- Alıcının kabul ettiği mal bedellerinin vade tarihinden itibaren 4 ay içinde ödememesi veya ödeyememesi,

- Alıcının sevk edilen malları ihracatçıdan kaynaklanmayan nedenlerle kabul etmemesi veya edememesi.

Politik Riskler

- Transfer yasakları veya kısıtlamaları
- Alıcının ülkesinde meydana gelen savaş, ihtilal, iç savaş, isyan ve benzeri haller nedeniyle mal bedellerinin ödenmemesi
- İthal yasakları veya kısıtlamaları
- İthal müsaadelerinin iptali
- Alıcının ülkesinde ya da Türkiye sınırları dışında mallara el konulması veya benzeri haller
- Kamu alıcısının ödeyememe hali.

İhracatçının sigorta sözleşmesi hükümleri gereğince yükümlülüklerini yerine getirmediği durumlarda Türk Eximbank'ın sözleşmeyi tek taraflı feshetme hakkı olduğu gibi, ihracatçı firma da herhangi bir zaman noktasında o tarihe kadar ki sözleşmenin gerektirdiği yükümlülükleri yerine getirmiş olması kaydı ile sigorta sözleşmesinin iptalini isteyebilir.

Zararın kesinleşmesine ilişkin bekleme süresinin ilgili sevkiyatların vade tarihlerinden itibaren azami 4 ay olarak uygulandığı program kapsamında zarar tazmin oranı, aksi Türk Eximbank tarafından belirlenmediği sürece % 90'dır.

İhracat piyasalarında yeterince deneyim sahibi olmayan ancak yüksek ihracat potansiyelini haiz firmalar için sigorta hizmetinin enformasyon temini boyutu büyük önem taşımaktadır. Anılan program kapsamında sigortalı ihracatçıların yurt dışındaki tüm alıcıları için Bankamıza "alıcı limiti onayı" talebiyle başvurması gerekmektedir. Bu alıcı firmalar için yurt dışında yerleşik enformasyon kuruluşlarından satın alınan raporlar yardımı ile kredibilite analizi yapılmakta ve her bir alıcı firma için bir limit tahsis edilmektedir.

1 Nisan 2012 tarihinden itibaren Türk Eximbank'ın Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası uygulamaları çerçevesinde 238 ülke sigorta kapsamındadır. Mevcut uygulamada ülkeler kapsam koşullarına göre 4 gruba ayrılmıştır:

- 1.grup ülkeler, özel şart aranmayan ülkeler,
- 2.grup ülkeler, belirli tutarı aşan işlemler için gayrikabili rücu akreditif veya banka garantisi şartı aranan ülkeler,
- 3.grup ülkeler, gayrikabili rücu akreditif veya banka garantisi ile kapsanan ülkeler,
- 4.grup ülkeler, 1. grup ülke bankalarından açılacak gayrikabili rücu akreditif veya ilgili bankaların garantisi şartı aranan ülkelerdir.

İhracat kredi sigortası hizmeti, mali piyasaların yeterince gelişmediği, borçlanma maliyetinin yüksek olduğu ve ekonomik seyirin zaman zaman dalgalanmalar gösterdiği ülkemizde, ihracatçıların düzenli ve öngörülebilir nakit akışı sağlayabilmeleri bakımından önemli bir araçtır. Bankamız ile ticari bankalar (Akbank T.A.Ş., Aktif Yatırım Bankası A.Ş., Alternatif Bank, Burgan Bank A.Ş., Citibank A.Ş., Denizbank A.Ş., Fibabanka, Finansbank A.Ş., HSBC Bank A.Ş., ING Bank A.Ş., Şekerbank T.A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Türk Ekonomi Bankası A.Ş., Türkiye Garanti Bankası A.Ş., Türkiye İş Bankası A.Ş., Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O., Kredi ve Garanti Fonu ve Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.) arasında imzalanan Protokoller kapsamı uygulamalar ile; sigorta poliçeleri üzerinde ticari bankaların dain-i mürtehin sıfatı ile şerh edilmesi sağlanarak sigortalıların tüm ihracat portföylerinin ticari bankalar tarafından finanse edilmesinin yolu açılmakta, ya da alacağın devir ve temliki usulleri çerçevesinde, dileyen ihracatçıların yalnızca bir kısım ihracatının finansmanı ticari bankalar üzerinden sağlanabilmektedir.

KISA VADELİ İHRACAT KREDİ SİGORTASI PROGRAMI BELGE AKIŞI

- Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı'ndan yararlanmak isteyen ihracatçı firma Teklifnameyi doldurup ekleri ile birlikte Türk Eximbank'a gönderir. Ekler;
- Teklifname
- Ticaret Sicil Gazetesi'nin Noter Onaylı Örneği
- Şirketi Temsile Yetkili Kişi veya Kişilerin;
T.C. Uyruklu ise T.C. Kimlik No'lu Nüfus Cüzdanı veya Ehliyet veya Pasaport belgelerinin Örneği
T.C. Uyruklu değilse İkametgah İl Muhaberinin Aslı
- Vergi Kimlik Numarası'nın tesbitini teminen Gelir İdaresi Başkanlığı'nın ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler (Vergi Dairesi'nden alınacak Mükellefiyet Belgesi veya vergi borcu olmadığına dair yazı)
- İmza Sirküleri
- Poliçe Tanzim Ücretinin Yatırıldığına Dair Dekont
- Poliçe Tanzim Ücretinin Yatırılacağı Hesap Numarası:

T.İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş. BANKA KODU : 0016 IBAN MERKEZ ŞUBE KODU
: 90001 EFT HESABI

T.C. ZİRAAT BANKASI İSTANBUL/ÜMRANİYE ŞUBESİ
IBAN NO: TR33 0001 0007 1799 9003 0250 35

Gerçek Kişi ve Adi Ortaklıklar, Kollektif ve
Komandit Şti.ler için: 500 TL
A.Ş., Ltd.Şti., için: 750 TL
Sektörel Dış Tic.Şti.leri ve Dış Ticaret Sermaye Şti için: 2.000 TL

- Firma Bilgi Formu
- Taahhütname

- Faks Sözleşmesi
- İnternet Başvuru Formu
- Elektronik Bankacılık Sözleşmesi
- Teklifname ve ekleri Türk Eximbank yetkililerince incelenerek düzenlenecek olan Genel Poliçe ile; Genel ve Özel şartlar saptanır ve iki nüsha halinde ihracatçıya gönderilir. Söz konusu şartların kabul edilmesi halinde, Poliçe'nin "Kabul Onayı" kısmının firma yetkili/yetkilileri tarafından imza ve kaşe ile diğer tüm sayfaların yetkili/yetkililer tarafından paraflanarak her iki nüshanın da poliçenin düzenlenme tarihinden itibaren 30 gün içinde Türk Eximbank'a gönderilmesi gerekmektedir.
- Sigortalı sevkiyat gerçekleştireceği her bir alıcı firma için, Türk Eximbank'ın belirlediği form ve usuller çerçevesinde "Alıcı Limiti Başvuru Formu" gönderir.
- Yurt dışında yerleşik anlaşmalı kurumlardan edinilen enformasyon raporları marifeti ile başvuru yapılan her bir alıcı firma için "Alıcı Limiti onayı" düzenlenir.
- İhracatlarını sigorta teminatı altına aldırın firma her ay gerçekleştirdiği sevkiyatlarını takip eden ayın 10'una kadar, Türk Eximbank'ın belirlediği form ve usuller çerçevesinde Aylık Sevkiyat Bildirim Formu ile bildirir.
- Bildirilen sevkiyatlardan sigorta koşullarına haiz sevkiyatlar için prim tahakkuku gerçekleştirilir ve Prim Bildirim Formu ile sigortalıya bildirilir.
- İhracatçı bildirilen prim tutarını tebliğ tarihini takip eden 5 işgünü içinde Bankamız hesaplarına yatırmakla mükelleftir.
- İhracatlarını sigorta teminatı altına aldırın firmalar söz konusu sevkiyatlarla ilgili olarak Bankamız nezdinde doğmuş ve doğacak alacak haklarını, ticari bankalardan kredi temin etmek amacıyla temlik edebilirler. Bankalar;

Akbank T.A.Ş.
Aktif Yatırım Bankası A.Ş.
Alternatif Bank
Burgan Bank A.Ş.

Citibank A.Ş.
Denizbank A.Ş.
Fibabanka
Finansbank A.Ş.
HSBC Bank A.Ş.
ING Bank A.Ş.
Şekerbank T.A.Ş.
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.
Türk Ekonomi Bankası A.Ş.
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
Türkiye İş Bankası A.Ş.
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
Kredi ve Garanti Fonu

Yukarıda Bahsi geçen belgeler <http://www.eximbank.gov.tr/TR,738/ilk-basvuru-formlari.html> adresinden indirilebilmektedir.

SIKÇA SORULAN SORULAR

Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası'nın Amacı Nedir?

Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı'nın amacı, bir taraftan ihracatçıların kısa vadeli satışlarına ilişkin ihracat bedellerini ticari ve politik risklere karşı belirli limitler dahilinde teminat altına alarak ihracatı teşvik etmek ve yönlendirmek, diğer taraftan da poliçenin teminat olarak gösterilmesi ile ticari bankalardan ihracat kredisi teminini kolaylaştırmaktır.

İhracat Kredi Sigortası'nın Kapsamı Nedir?

Bu program çerçevesinde, ihracatçılarımızın bir yıl içinde, Türk Eximbank tarafından kapsama alınan ülkelerdeki çeşitli alıcılara yapacağı 360 güne kadar vadeli tüm sevkiyatlar sigortalanmaktadır. İhracat Kredi Sigortası yönetiminde esas, uygun risk dağılımının sağlanmasıdır. Tüm sevkiyatların sigortalanması ile sigortalıların hem düşük hem de yüksek riskli alıcı ve ülkelere gerçekleştirdiği ihracat işlemlerinin aynı poliçe kapsamına dahil edilmesi ile uygun bir risk dağılımı sağlanmakta ve buna bağlı olarak prim oranları asgari düzeylerde tespit edilmektedir.

İhracat Kredi Sigortası Programından Faydalanmak Amacıyla Nasıl Müracaat Edilir?

İlk olarak firma Teklifname ve ekleri ile birlikte Türk Eximbank'a müracaat eder. Teklifname ve ekleri Türk Eximbank yetkililerince incelenerek düzenlenecek olan Genel Poliçe ile; Genel ve Özel şartlar saptanır ve iki nüsha halinde ihracatçıya gönderilir. Söz konusu şartların tarafınızca da kabul edilmesi halinde, Poliçe'nin "Kabul Onayı" kısmının firma yetkili/yetkilileri tarafından imza ve kaşe ile diğer tüm sayfaların yetkili/yetkililer tarafından paraflanarak her iki nüshanın da poliçenin düzenlenme tarihinden itibaren 30 gün içinde Türk Eximbank'a gönderilmesi gerekmektedir.

Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası'nın İhracatçıya Maliyeti Nedir?

Poliçe Tanzim Ücreti:

- Firmaların yasal statüsüne göre değişen ve her poliçe döneminde bir defaya mahsus olmak üzere ödenen tutardır.
- Poliçe tanzim ücretleri aşağıda yer almaktadır:

GERÇEK KİŞİ, ADİ ORTAKLIKLAR, KOLLEKTİF VE KOMANDİT ŞİRKETLER İÇİN	500 TL
ANONİM ŞİRKETLER VE LİMİTED ŞİRKETLER İÇİN	750 TL
SEKTÖREL DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ VE DIŞ TİCARET SERMAYE ŞİRKETLERİ İÇİN	2.000 TL
POLİÇE TANZİM ÜCRETİNİN YATIRILABİLECEĞİ HESAP NUMARALARI	
TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş. BANKA KODU: 0016 IBAN MERKEZ ŞUBE KODU: 90001 EFT HESABI	
T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. ÜMRANIYE ŞUBESİ IBAN NO: TR33 0001 0007 1799 9003 0250 35	

Sigorta Primi:

- Prim oranları alıcının yerleşik olduğu ülkenin risk grubu, sevkiyatın ödeme şekli ve vadesi, alıcının özel ya da kamu alıcısı olup olmadığı dikkate alınarak tespit edilmektedir. Ülkenin veya ödeme şeklinin riskliliği arttıkça ya da sevkiyatın vadesi uzadıkça prim oranları yükselmektedir.

Azami Tazminat Ödeme Sınırı Nedir?

Azami Tazminat Ödeme Sınırı; sigorta sözleşmesi ile kapsama alınan risklerin bir anda gerçekleşmesi halinde ihracatçıya ödenecek olan azami meblağı ifade eder. Azami Tazminat Ödeme Sınırı, ihracatçının Teklifname ile Türk Eximbank'a bildirdiği gelecek 12 ay içinde yapacağı sigorta kapsamına alınabilir özelliklere haiz muhtemel ihracat tutarı esas alınarak belirlenir. Bu tutar sabit bir değer olmayıp ihracatçının yazılı talebi üzerine yükseltilebilir.

Kapsama Alınan Riskler Nelerdir?

Sigorta kapsamına alınan riskler, ticari ve politik olmak üzere iki kategoride değerlendirilmektedir.

Ticari Riskler

- Alıcının iflas etmesi,
- Alıcı hakkında konkordato kararı alınması,
- Alıcının borçlarını ödeyememesi nedeniyle tasfiye kararı alınması,
- Mal bedelinin ödenmemesi,
- Malın ihracatçıdan kaynaklanmayan nedenlerle kabul edilmemesidir.

Politik Riskler

- Savaş hali
- İhtilal,
- İç savaş,
- İsyan,
- Ayaklanma,
- Alıcının ülkesinin ithal yasağı,
- Alıcının ithal izninin iptali,
- Alıcı bir devlet ya da devlet garantisine haiz bir kuruluş ise ödeme yükümlülüğünü yerine getirmemesi,

- Transfer güçlüğüdür.

İhracatlarının Bir Kısmını veya Tamamını Aracı İhracatçı Üzerinden Yapan Firmalar Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı'ndan Nasıl Yararlanabilir?

İhracatlarını aracı ihracatçı üzerinden yapan firmalar, Türk Eximbank'tan temin edecekleri örneğe uygun verecekleri vekâletname ile gerçekleştirecekleri sevkiyatları sigorta kapsamına alabilirler. İhracatlarının bir kısmını aracı ihracatçı üzerinden yapan firmalara kendi lehlerine poliçe düzenlenebilmektedir.

Yapılan Sevkiyatlar Türk Eximbank'a Ne Zaman Beyan Edilmelidir?

Sigortalı, poliçe süresi içinde yapacağı tüm sevkiyatları Türk Eximbank'ın belirlediği form ve usuller çerçevesinde bildirmekle yükümlüdür. Sigorta Sözleşmesinin yürürlüğe girmesiyle birlikte ihracatçı, her ay yapmış olduğu tüm sevkiyatları takip eden ayın 10'una kadar Aylık Sevkiyat Bildirim Formu ile Türk Eximbank'a bildirecektir.

Poliçe Dönemi İçinde Yapılan Her Sevkiyat Sigorta Kapsamına Girer mi?

- Türkiye'de yerleşik bir bankanın teyit verdiği bir gayrikabili rücu akreditif çerçevesinde gerçekleştirilen,
- Ülke anlaşmaları çerçevesinde gerçekleştirilen,
- Menfaat ilişkisi bulunan alıcılara yapılan,
- Peşin ödemeli,
- Başka firma adına sigortalı olan,
- Kapsam dışı ülkeye yapılan,
- Factoring-forfaiting yoluyla garanti sağlanan,
- Konsinye satış olarak gerçekleştirilen,
- Transit ticarete konu olan,
- Prefinansman kapsamında bedeli ödenmiş olan,
- Ülke Şartları ve Prim Oranları Listesi'nde belirlenen ödeme şeklinden farklı bir ödeme şekliyle gerçekleştirilen,
- Türk Eximbank tarafından limit verilmesi uygun görülmeyen alıcılara yapılan sevkiyatlar

kapsam dışındadır. Söz konusu sevkiyatların Aylık Sevkiyat Bildirim Formları ile beyan edilmesi gerekmektedir, sigortalının bu sevkiyatlara dair prim ödeme yükümlülüğü olmayacaktır.

Bununla birlikte;

- Konsinye satış olarak gerçekleştirilen ve Ülke Şartları ve Prim Oranları Listesi'nde yer alan sigorta kapsamı içindeki ülkelerde kayıtlı ve müspet bir Alıcı Limit Onayı'nı haiz menfaat ilişkisi bulunmayan Alıcılar'a kesin satışı gerçekleştirilen sevkiyatlar,
- Menfaat ilişkisi bulunan alıcılara yapılan Sigortalının yurt dışında doğrudan veya dolaylı iştirakleri, şirketleri vasıtasıyla ya da depo, antrepo vb. yerlerden, fatura ve/veya ilgili ülke mevzuatına uygun belgeler tahtında, Ülke Şartları ve Prim Oranları Listesi'nde yer alan sigorta kapsamı içindeki ülkelerde kayıtlı olup, müspet bir Alıcı Limit Onayı'nı haiz menfaat ilişkisi bulunmayan Alıcılar'a yaptığı satışlar

ise sigorta kapsamında değerlendirilir.

Prim Tahakkuku Ne Zaman Yapılır?

Sigortalının Aylık Sevkiyat Bildirim Formlarındaki beyanı esas alınarak Türk Eximbank yetkililerince brüt fatura tutarı üzerinden hesaplanan prim tutarı Prim Bildirim Formu ile Sigortalıya bildirilir. Sigortalı kendisine tebliğ edilen prim tutarını tebliğ tarihini takip eden 5 işgünü içinde ödemekle yükümlüdür.

Sigorta Sözleşmesi Hangi Koşullarda Sona Erer?

İhracatçının sigorta sözleşmesi hükümleri gereğince yükümlülüklerini yerine getirmediği durumlarda Türk Eximbank'ın sözleşmeyi tek taraflı feshetme hakkı olduğu gibi, ihracatçı firma da herhangi bir zaman noktasında o tarihe kadarki sözleşmenin gerektirdiği yükümlülükleri yerine getirmiş olması kaydı ile sigorta sözleşmesinin iptalini isteyebilir.

Alıcı Limiti Nedir?

Her bir alıcı için, ticari ve politik risklerle ilgili olarak sevkiyat bedellerinin ödenmemesi durumunda, Türk Eximbank tarafından o alıcı için üstlenilen azami riski ifade eder. Alıcı limiti tutarı, ilgili alıcıya gerçekleştirilen sevkiyatlardan doğan alacak bakiyesinin Türk Eximbank tarafından sigorta kapsamına alınan azami tutarıdır.

Alıcı Limiti Başvurusu Ne Zaman, Nasıl Yapılmalıdır?

İhracatçı, her bir alıcısı için herhangi bir şekilde satış bağlantısı kurulur kurulmaz Alıcı Limiti Başvuru Formu'nu doldurarak sevkiyattan mümkün olduğu kadar önce limit talebinde bulunmalıdır. Öte yandan, ihracatçılar alıcı limiti onayı verilmesi sürecinin kısaltılabilmesini teminen henüz satış bağlantısı kurulmadan önce de potansiyel müşterileri için alıcı limit başvurusunda bulunabilirler. Alıcı firmaya ilişkin olarak, değerlendirme aşamasında faydalı olabileceği düşünülen her türlü yazılı bilgi ve belgenin alıcı limiti başvurusunda ilave edilmesi söz konusu süreci hızlandırması bakımından yararlı olacaktır. Başvuruların sağlıklı değerlendirilebilmesi için Alıcı Limiti Başvuru Formu'nun tam ve doğru olarak doldurulması önem arz etmektedir.

Alıcı Firma Enformasyonu Nasıl Yapılır?

Türk Eximbank, İhracat Kredi Sigortası işlemleri kapsamında alıcı riskini değerlendirme ve limit tesbiti aşamasında ihracat yapmak istediğiniz firmanın kredibilitesini belirlerken güvenilir ve hızlı rapor sağlayan uluslararası enformasyon kuruluşları ile işbirliği içinde bulunmaktadır. Bu hizmet kapsamında alıcı firmanın;

- profil (tanıtıcı) bilgileri
- ortaklık yapısı
- faaliyetleri
- sektördeki yeri
- mali yapısı
- bankalarla ilişkileri
- borç/alacak ilişkileri
- ticari moralitesi
- kredibilitesi

bilgilerini içeren enformasyon raporları güvenilir uluslararası enformasyon kuruluşlarından satın alınmaktadır.

Alıcı Limiti Tutarı Nasıl Belirlenir?

Alıcı firma hakkında, yurt dışında yerleşik uzman kuruluşlar vasıtası ile temin edilen, güncel verilere haiz enformasyon raporlarındaki finansal ve idari bilgiler mali analiz yöntemleri çerçevesinde incelenir. Gayrikabilirücu akreditif ya da banka garantisi tahtında ödeme koşuluna bağlı alıcı limiti onaylarında, öncelikle muhtemel amir bankalar mali analize tabi tutulur. Bahse konu incelemeler neticesinde; alıcı firmanın mali durumu, ilgili sektör ve ülke riski ile gerekli olduğu hallerde muhtemel amir banka riski bir bütün halinde dikkate alınarak

ihracatçının sevkiyat programına uygun olarak belirlenen ihtiyacı da göz önüne alınmak suretiyle alıcı limit tutarı tespit edilir.

İhracatçı Vadesinde Tahsil Edemediği İhracat Alacağı Olduğunda Ne Yapmalıdır?

Sigortalı, sigorta kapsamındaki sevkiyatlar ile ilgili vade tarihinde kısmen veya tamamen ödenmemiş olan meblağları vade tarihini takip eden azami 60 gün içinde Türk Eximbank'ın belirlediği form ve usuller çerçevesinde Vadesi Geçmiş Alacaklar Aylık Bildirim Formu ile Türk Eximbank'a bildirmelidir. Burada bahsi geçen "vade tarihi" ibaresi, sevkiyat bedellerinin ödenmesi için alıcı ile satıcı firma arasında kararlaştırılan ilk (orijinal) vade tarihini ifade etmektedir. Alıcı Limiti Onayı'nda belirtilen "ödeme vadesi" ibaresi ise, ilgili alıcıya gerçekleştirilen sevkiyatların sigorta kapsamına alınabilmesini teminen sigortalı tarafından alıcıya tanınabilecek azami ödeme vadesini ifade etmektedir.

Zarar Ortaya Çıktığında Türk Eximbank Ne Kadarını Tazmin Eder?

Ticari ve politik risklerden kaynaklanan zararların azami % 90'ı tazmin edilmektedir.

Tazminat Ödemesi Nasıl Gerçekleşir?

Sigortalı, zararın kesinleşmesinden sonra Türk Eximbank tarafından kendilerine gönderilen Tazminat Talep Formu ile Türk Eximbank'a müracaat etmelidir. Alıcının iflası, tasfiyesi ve konkordato ilanı gibi durumlarda sigortalıdan alacağın usulüne uygun olarak ilgili iflas/tasfiye/konkordato masasına kaydettirmesi istenir. Sigortalıdan talep edilen belgelerin tamamlanmasından sonra zararın % 90'ı Türk Eximbank tarafından tazmin edilir.

Tazminat ödemesinin yapılabilmesi için sigortalı satış sözleşmesinden doğan haklarını Türk Eximbank'a devir ve temlik etmeli ve bu temlikle ilgili olarak alıcıya ihbarda bulunmalıdır.

Zarar Tutarı Nasıl Hesaplanır?

Tazminat ödemesine esas zarar tutarı; sevkiyata konu malların brüt fatura tutarından, zararın kesinleştiği tarihte alıcının sigortalıya karşı olan her türlü alacağı ile ihracat bedeline mahsuben alıcının yaptığı her türlü ödemeler ve ihracatla ilgili komisyon gibi masraflardan yapılan tasarrufların düşülmesinden sonra bulunan miktardır.

Tazminat Ödemesi Hangi Para Birimi Cinsinden Yapılır?

Tazminat ödemeleri Türk Lirası olarak yapılır. Ancak yabancı döviz cinsinden tazminat ödemesine konu tutarın Türk Lirasına çevrilmesinde, Türk Eximbank tarafından sigortalıya yazılı ihbarın yapıldığı ayın ilk işgünü geçerli olan Merkez Bankası Döviz Alış Kuru esas alınır.

Sevkedilen Mallar Alıcı Tarafından Teslim Alınmadığında Ne Yapılmalıdır?

Sigortalı, sevkettiği malların alıcı tarafından teslim alınmaması halinde, bu durumu ivedilikle ve yazılı olarak Türk Eximbank'a bildirmelidir. Türk Eximbank tarafından yapılan inceleme neticesinde Türk Eximbank'ın ön onayı alınmak koşulu ile teslim alınmayan malların ikinci bir alıcıya satılabilmesi ve iki fiyat arasındaki farktan doğan zararın % 90 oranında tazmin edilmesi mümkün olabilmektedir.

Türk Eximbank'ın yazılı ön izni ile malların yeniden satışı durumunda tazminata konu olan zarar tutarı, ilk satış fiyatının en fazla % 50'si ile sınırlı olmaktadır.

Öte yandan, alıcı tarafından teslim alınmayan malların Türk Eximbank'ın yazılı ön izni ile Türkiye'ye getirilmesi durumunda, Sigortalı tarafından ilave işlem, nakliye ve sigorta masrafları da karşılanabilmektedir.

İhracatçı Hak Kaybına Uğramamak İçin Sevkiyattan Önce Hangi Önlemleri Alabilir?

İhracatçı, sevkiyatı mümkün olduğu kadar yazılı belgelere dayandırarak yapmalıdır. Bu çerçevede;

- İhracat öncesinde, alıcı firmadan yazılı bir sipariş formu alınması ya da alıcı firma teyitli bir proforma düzenlenmesi,
- Alıcı firma ile ihracatçı firma arasında bir satış sözleşmesi (özellikle Rusya, Ukrayna, Belarus kaynaklı ülkelerde zorunlu olduğu, aksi takdirde alıcı firma aleyhine dava açılmadığı bilinmektedir) imzalanması,
- İhracatın gerçekleştirilmesi sonrasında, alıcı firma kaşesi ve yetkili imzasını taşıyan yükleme/teslim belgesinin temin edilmesi,
- Alıcı firmadan kabullü bir poliçe/senet ya da çek alınması,
- Borcun kabulüne ilişkin alıcı firmadan bir yazı temin edilmesi ve alıcı firmalarla, ihracat bedellerinin neden ödenmediğine ilişkin görüşmelerin mümkün olduğunca yazılı olarak yapılması

zararın ortaya çıkması halinde ihracatçının haklılığını kanıtlayan unsurlar olmakta ve büyük önem taşımaktadır.

Alıcı ile Ortaya Çıkan İhtilaflarda İhracatçının Zararı Tazmin Edilebilir mi?

İhracatçının kusurundan ve mal ve malın teslimi konusundaki ihtilaftan kaynaklanan zararlar sigorta kapsamı dışındadır.

İthalatçının, ihracatçı ile arasındaki ihtilafı gerekçe göstererek sevkiyat bedelini ödememesi durumunda; gerek ihracatçıdan gerekse ithalatçıdan ilgili belgeleri göndermesini talep eder.

Türk Eximbank tarafından yapılan inceleme neticesinde sevkiyata ilişkin olarak ihtilaf bulunduğu tespit edilirse Türk Eximbank ancak ihracatçı tarafından alınmış kesinleşmiş bir mahkeme kararına dayanarak tazminat ödemesi yapabilmektedir. Bu mahkeme kararı, ithalatçının ülkesindeki bir mahkemeden ve ithalatçı aleyhine alınmış olmalıdır.

Tazminat Ödemesinden Önce Yapılan Hukuki Masrafları Kim Üstlenir?

Sigortalı, zarar bedelini alıcıdan tahsil etmek üzere hukuki girişimler de dahil olmak üzere gerekli her türlü önlemi almalıdır. Bu nedenle yapılan masraflar, Türk Eximbank tarafından aksi belirtilmediği sürece sigortalıya ait olacaktır.

Ancak Sigortalı'nın, alıcının ülkesindeki bir mahkemeden haklılığını kanıtlayan bir mahkeme kararı getirmesi durumunda, söz konusu mahkeme kararının alınması için yapılmış olan avukatlık ve mahkeme masrafları da Türk Eximbank'ın yazılı ön izni alınmak koşuluyla karşılanabilmektedir. Türk Eximbank tarafından karşılanan tutar, alıcı limiti onay tutarı dikkate alınarak tazminata konu zarar tutarının % 20'si ile sınırlıdır.

İhracatçının Vadesinde Tahsil Edemediği İhracat Alacağı Olmasına Rağmen Aynı Alıcıya Sevkiyat Yapmaya Devam Etmesi Halinde Bu Sevkiyatlar Sigorta Kapsamına Girer mi?

Alıcının sevkiyat bedelini, vade tarihini takip eden 60 gün içinde ödememesi ve/veya ödeyememesi hallerinde, vade tarihini takip eden 60 günden sonra o alıcıya yapılacak sevkiyatlar, prim tahsil edilmiş olsa dahi sigorta kapsamı dışında kalmaktadır.

Vade Tarihinin Uzatılması veya Borçla İlgili Yeni Bir Düzenlemenin Kabul Edilmesi Durumunda Ne Yapılmalıdır?

İhracatçının vadesinde tahsil edemediği ihracat alacağının vade tarihini uzatması veya borçla ilgili yeni bir düzenlemeyi kabul etmesi Türk Eximbank'ın yazılı ön onayına bağlıdır. Türk Eximbank'ın ön onayı alınmadan alıcı ile yapılan borca ilişkin yeni düzenlemeler sonucunda ortaya çıkan zararlar sigorta kapsamı dışında kalmaktadır.

Zararın Tazmin Edilmesinden Sonra Tahsil Edilen Tutarlar Nasıl Paylaştırılır?

Tazminatın ödenmesinden sonra tahsil edilen tutardan, Türk Eximbank tarafından tahsilat için yapılan masraflar düşülür ve bakiye tutarın % 10'u sigortalıya ödenir.

Döviz olarak tahsil edilen tutarların paylaşımında ödemenin yapılacağı ayın ilk işgünü geçerli olan Merkez Bankası Döviz Alış Kuru esas alınır.

Sigorta Sözcüşmesi İhracatçının Finansman Teminini Nasıl Kolaylaştırır?

İhracatçı; sigorta kapsamındaki sevkiyatlarla ilgili olarak Türk Eximbank nezdinde doğmuş ve doğacak tazminat alacaklarını temlik etmek suretiyle Türk Eximbank ya da ticari bankalardan kredi temin etme imkanını bulabilmektedir.

Türk Eximbank'ın Uygulamakta Olduğu Kredi ve Sigorta Programları Arasında Bir Bağlantı Var mıdır?

Türk Eximbank kaynaklı tüm kredilerden faydalanan ihracatçı firmaların Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası yaptırımları halinde Türk Lirası Kredilerde ve Döviz Kredilerinde 0,25 puan indirim yapılmaktadır. Buna mukabil, ihracatlarını Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası kapsamına aldırın ve faiz indiriminden yararlanan firmanın sigorta yükümlölüklerini yerine getirmemesi halinde sigorta poliçesi iptal edilmektedir.